

Justitsministeriet kan tiltræde arbejdsgruppens forslag.

10.4. *To års adskillelse*

Efter den gældende lovs § 33 har enhver af ægtefællerne ret til skilsmisse, når deres samliv på grund af uoverensstemmelser har været ophævet i de sidste 3 år.

En ægtefælle har efter den gældende § 34 ret til skilsmisse, når den anden ægtefælle mod hans vilje og uden fyldestgørende grund har ophævet samlivet, og dette derefter har været ophævet i de sidste 2 år.

Det foreslås, at denne bestemmelse forenkles således, at enhver af ægtefællerne har ret til skilsmisse, når de på grund af uoverensstemmelser har levet adskilt i de sidste 2 år.

Arbejdsgruppen har i lighed med gældende finsk og svensk ret og det norske lovudkast foreslået, at skilsmissen skal kunne opnås efter en samlivsophævelse, der har været i mindst 2 år. Der er i denne situation ikke grund til, at ægtefællerne skal igennem en yderligere separationsperiode på 1/2-1 år, hvis de eller blot en af dem ønsker ægteskabet opløst. Som det fremgår af de talmæssige oplysninger i betænkningens afsnit 1.2.2.-4., anvendes den gældende bestemmelse i § 33 i et vist omfang i praksis.

Arbejdsgruppen har fundet, at det fortsat bør fremgå af bestemmelsen, at alene samlivsophævelse på grund af uoverensstemmelse kan danne grundlag for skilsmisse. Faktisk adskillelse, der ikke skyldes uenighed, men f.eks. arbejds- eller uddannelsesmæssige forhold, institutions- eller fængselsophold, bør ikke kunne medføre ret til umiddelbar skilsmisse. Der henvises til betænkningen side 44-45.

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at der bør være adgang til umiddelbar skilsmisse, når ægtefæller i de sidste 2 år har levet adskilt på grund af uoverensstemmelser. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget til § 32.

10.5. *Skilsmisse på grund af utroskab.*

Ifølge ægteskabslovens § 37 har en ægtefælle ret til skilsmisse, når den anden ægtefælle har gjort sig skyldig i ægteskabsbrud eller andet forhold, der kan sidestilles hermed. Skilsmisse kan dog ikke kræves, hvis ægtefællen selv har givet anledning til handlingen eller må anses at have frafaldet sin ret. Ifølge stk. 2 kan der i stedet for skilsmisse gives separation, hvis hensynet til børnene eller andre vægtige grunde på afgørende måde taler derfor. I stk. 3 findes frister, inden hvilke retssag om skilsmisse må anlægges, eller bevilningsansøgning indgives.

I Danmark tyder en gennemgang af de foreliggende, noget sparsomme, oplysninger på, at i hvert fald

25-30% af alle danske ægteskabsopløsninger sker med utroskab som skilsmissegrund.

Indstillingen i Ægteskabsudvalget til utroskab som skilsmissegrund var præget af tvivl, se betænkning 2 (nr. 697/73), side 17-18. Der var imidlertid enighed om, at bestemmelsen i § 37, stk. 2, om separation i stedet for skilsmisse burde ophæves. Udvalget var ikke bekendt med, at bestemmelsen var anvendt af domstolene. Hele udvalget gik også ind for at ophæve adgangen til skilsmisse på grund af utroskab i separationsstiden.

Ved de lovændringer, der blev gennemført i Sverige i 1973 og i Finland i 1987, blev adgangen til umiddelbar skilsmisse ved utroskab ophævet. Også det norske udvalg har foreslået utroskabsbestemmelsen ophævet.

I arbejdsgruppens lovudkast er der medtaget en regel om skilsmisse på grund af utroskab. Der har imidlertid været delte meninger i arbejdsgruppen herom, jf. betænkningen side 47-48. Det er således på den ene side gjort gældende, at utroskab ikke bør sættes i særklasse som skilsmissegrund, og at det er betænkeligt at bevare en regel, der så klart er udtryk for et snævert skyldprincip. Med indførelse af en ensidig adgang til separation vil den ægtefælle, der føler sig krænket af den andens utroskab, få tilstrækkelig mulighed for at komme ud af ægteskabet. Den udbredte anvendelse i dag af utroskabsbestemmelsen skyldes antagelig, at den benyttes af enige ægtefæller som middel til at opnå umiddelbar skilsmisse, og er i mange tilfælde næppe udtryk for, at den ene ægtefælle føler sig specielt krænket på grund af utroskaben. Det forekommer modstridende, samtidig med at arbejdsgruppen afviser adgangen til umiddelbar skilsmisse for ægtefæller, der er enige herom, at bevare utroskabsreglen, således som den anvendes i dag.

På den anden side er det anført, at utroskab formentlig i dag af en betydelig del af den danske befolkning opfattes som en så grov krænkelse af den anden ægtefælle, at det ville føles stødende, om man ophævede den mulighed, den krænkede traditionelt har haft for at få ægteskabet opløst. I modsætning til, hvad der er eller var tilfældet i Norge og Sverige, har reglen i dag en betydelig praktisk anvendelse i Danmark. Når tendensen i øvrigt går i retning af at udvide adgangen til at komme ud af ægteskabet, kan det gøres gældende, at der ikke på et centralt område som det foreliggende bør ske en begrænsning i adgangen til umiddelbar skilsmisse.

Arbejdsgruppens medlemmer er imidlertid enige i, at den gældende regel i § 37, stk. 2, under alle omstændigheder bør ophæves. Der henvises til betænkningen, side 48.